

Gol kommune
Gamlevegen 4
3550 Gol

Brevet er sendt per e-post til: postmottak@gol.kommune.no

Iverksettelse av skadefellingstillatelse på én ulv i deler av Flå og Nes kommuner

Fylkesmannen har gitt fellingstillatelse på én ulv i deler av kommunene Flå og Nes. Fellingstillatelsen varer frem til onsdag 15. august 2018 kl. 12:00.

Vi viser til søknad om fellingstillatelse på ulv på epost fra Nes Sauavlslag den 8. august kl. 11.16. Fylkesmannen gav muntlig beskjed om at det gis fellingstillatelse på én ulv i Flå og Nes kommuner den 8. august kl. 21.05.

Bakgrunn

Natt til onsdag 8. august ble det tatt bilde av ulv av et viltkamera ved Siggeset sør i Nes kommune nær kommunegrensen til Flå. Statens naturoppsyn (SNO) undersøkte kameraplassen på kvelden den 8. august og har dokumentert at det dreier seg om ulv. Den 30. juli ble det undersøkt to sau med skader ved Buvatnet lenger nord i Nes kommune. Disse ble i første omgang vurdert til ulv-usikker, men på bakgrunn av ny vurdering av skadene den 8. august antar SNO nå at det dreier seg om skader fra ulv. På bakgrunn av dette søkte Nes sauavlslag om fellingstillatelse på ulv på epost den 8. august kl. 11.16. Tilbakemelding på fellingstillatelsen ble avventet kontroll av kameraplassen av SNO, men ble gitt muntlig onsdag 8. juli kl 21.05.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 bokstav b og § 77, jmfør også forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jmfør §§ 1 og 8.

Rovviltforskriftens formål er gitt i § 1:

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 som sier følgende:

”Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Det skal særlig tas hensyn til

- a) områdets betydning som beitemark*
- b) skadenes omfang og utvikling*
- c) potensialet for fremtidige skader*
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.”

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Kvoten for betinget skadefelling i rovviltregion 2 er gitt av rovviltnemnda i vedtak av 16. mai 2018 og er på to ulv, hvorav ingen er felt.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptrer i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jamfør også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 2.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om ulv i behandlingen av saken, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge. Det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapport fra Rovdata og Viltskadecenter av mai 2018: Bestandsovervåking av ulv vinteren 2017 – 2018. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 1-2018. Fylkesmannen mener en eventuell felling av det skadegjørende individ i dette området har en begrenset innvirkning på den skandinaviske ulvebestanden og nasjonale bestandsmål. Det har årlig blitt felt ulver på skadefelling i Norge og de siste årene har omfanget vært mellom 5-9 individer per fellingssår (1. april til og med 31. mars). Skadefelling utgjør en liten andel av den kjente dødeligheten for

ulv i Norge. Skadefelling i Norge i nåværende omfang ser ikke ut å ha vært til hinder for en økende bestandsstørrelse i Norge.

Gjennom statusrapporter og annen informasjon fra overvåkingen og det skandinaviske ulveprosjektet (Skandulv) er det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10.

Det er ikke mål om å ha ynglende ulv i Buskerud. I henhold til punkt 2.2.19 i rovviltforliket skal soneinndelingen forvaltes tydelig. Dette betyr at det skal være en lav terskel for å gi fellingstillatelse på ulv her dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. Terskelen for å gi tillatelse til felling av genetisk verdifulle dyr skal være høyere enn for andre individ. Det vises også til forvaltningsplanen for rovviltregion 2 hvor det er satt regionale mål, strategier og tiltak for ulv i regionen hvor det blant annet legges vekt på at dersom potensialet for skade er stort, skal terskelen for uttak være lav. Det er samtidig ikke en null-toleranse for ulv utenfor ulvesonen. Dette er også presisert i brev av 25. august 2011 fra Miljøverndepartementet til rovviltmyndene, Fylkesmennene og direktoratet, der det går fram at punkt 2.2.19 i rovviltforliket ikke kan forstås slik at ethvert rovdyr som er i et prioritert beiteområde for husdyr eller kalvingsområde for tamrein omgående skal felles. Det må i hvert enkelt tilfelle gjøres en konkret vurdering av potensialet for skade, og dette vil variere ut fra tid på året og om rovdiret er fast etablert eller på vandring.

I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau. I følge tall fra organisert beitebruk slippes det i overkant av 9000 sau og lam på utmarksbeite av beitelagene i Nes og Flå. Vi er midt i beitesesongen, det er sau på utmark i området og skadepotensialet kan være svært stort om en ulv fortsatt har tilhold i området. Det er erfaringsmessig også svært vanskelig å felle ulv på barmark. Fylkesmannen anser det ikke som hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. En ulv som først har kommet så langt vest og inn i Buskerud vil ut fra dens raske bevegelsesmønster kunne representere en betydelig skaderisiko også et annet sted med husdyr på beite.

Fylkesmannen har vurdert den samlede belastninga som ulvebestanden er og vil bli utsatt for, og mener at vedtaket ikke er i strid med prinsippet i § 10 i naturmangfoldloven. Ut fra ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig. Vi har pr. i dag ikke kunnskap om den genetiske status til denne ulven. Fylkesmannens vurdering er at vi ikke kan legge avgjørende vekt på risikoen for å felle en ulv med verdifullt arvemateriale sett i forhold til risikoen for skade på sau på innmark i dette tilfellet, men at det er hensiktsmessige at det forsøkes å avdekke individets genetisk status gjennom innsamling av mulig DNA samtidig som fellingsforsøk pågår. Vi har således lagt mindre vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter vår vurdering er § 11 ikke relevant her, og vi legger til grunn at Stortinget gjennom vedtaket om forvaltningsområde for ynglende ulv har tatt de hensyn som senere er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Forsøk på avklaring av ulvens DNA-status

SNO har i sin instruks fått føringer om å gjøre ekstra søk etter DNA (hår og avføring) fra ulv. I forbindelse med kontroll av kameraplass ble det gjort søk ett hår/ekskrement, men ikke gjort funn. Det er heller ikke funnet prøvemateriale for DNA ved skadene på sau. Dersom slike funn blir gjort i det følgende skal dette sendes umiddelbart til Rovdata for prioritert analyse. Medlemmene i fellingslaget skal også samle DNA dersom det blir gjort funn i løpet av

skadefellingsforsøket jf. vilkår 10 nedenfor. Dersom det skulle vise seg å være et genetisk verdifullt individ vil vi foreta en ny vurdering av situasjonen.

Vedtak

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for skader på sau dersom ulv fortsetter å oppholde seg i dette området, iverksetter Fylkesmannen i Buskerud skadefellingstillatelse på én -1- ulv i Flå og Nes kommuner, øst for riksvei 7 / Hallingdalselva.

Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

1. Tillatt område for skadefelling er Nes og Flå kommuner, øst for riksvei 7 / Hallingdalselva.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én – 1 – ulv i tidsrommet tirsdag **8. august kl. 21:05 til 15. august 2018 kl. 12:00.**
3. Tillatelsen gis Gol kommune som er ansvarlig for administrasjon av den økonomiske rammen da de er «vertskommune» i sone A i ordningen med regional skadefellingsberedskap i Buskerud. Fellingsforsøket skal ledes av Jon Anders Hefte som er regional fellingsleder i sone A.
4. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på ulv, jf. *Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst*. Av denne følger at hagle ikke er tillatt brukt.
5. Kun personer som er oppnevnt til kommunale skadefellingslag kan delta i skadefellingsforsøket. Fellingsleder avgjør hvem av disse som deltar i fellingsforsøket. Kommunene skal sende en oversikt over deltakerne i skadefellingslaget til Fylkesmannen, dersom dette ikke er gjort tidligere i år. Dersom det blir endringer, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen, samt de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
6. Deltakere i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøve for bruk av rifle gjeldende år. Deltakerne i fellingslaget skal være registrert som lisensjegere, jf. Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr. 313, §§ 13 og 14. Deltakerne i fellingsforsøket skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
7. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal **umiddelbart** underrettes om alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på skadefelling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

8. Ansvarlig fellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, selv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.
9. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere en gang pr. døgn når det pågår fellingsforsøk til Fylkesmannen i Buskerud, på telefon 480 26 848. Dersom det blir gjort observasjoner av ulv eller avdekkes skader, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.
10. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel avføring hår, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikre dette materialet slik at det kan sendes inn til genetisk analyse.
11. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
12. Ulv felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår og blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal skytter fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skytter skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
13. I henhold til rovviltforskriften § 9a kan deltakere fra kommunale fellingslag få godtgjøring knyttet til fellingsforsøket. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. **Det settes en ramme for dette fellingsforsøket til kr. 30 000,- til godtgjøring til fellingspersonell og kr 10 000,- til konkrete utgifter** (kjøring, telefon etc). Rammen forvaltes av Gol kommune. I tillegg til fastsatt maksimale døgnset (1 600,- pr døgn), skal kommunene også beregne feriepenge og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor den nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammen er å betrakte som endelig for den perioden tillatelsen varer. Dersom ulven fortsetter å bli værende i områdene tillatelsen er gitt for, kan Fylkesmannen øke rammen, forutsatt at innsatsen skjer på en hensiktsmessig og mest mulig kostnadseffektiv måte. Fylkesmannen kan også utvide fellingsområdet. Kommunen/fellingsleder må ta kontakt med Fylkesmannen i forkant av økt innsats dersom de mener det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at rammen bør økes. Kommunen må sørge for at deltakerne i fellingslaget fører bl.a. timelister og oversikt over antall kjørte kilometer. **Kommunene skal sende sin fellingslogg, med detaljert oversikt over utgifter knyttet til fellingsforsøket til Fylkesmannen i Buskerud innen tre dager etter endt fellingsforsøk.**
14. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - a. Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
 - b. Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
 - c. Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
 - d. Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.

15. Dersom det av fellingsleder vurderes som aktuelt å bruke løs på drevet halsende hund skal dette klareres med Fylkesmannen før bruk av slik hundeevipasje igangsettes.
16. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen f.eks. dersom det påvises genetiske viktig individ av ulv.

Fylkesmannen er tilgjengelig på beredskapstelefonen for rovvilt, tlf 480 26 848, dersom det er spørsmål rundt denne tillatelsen eller annet.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Informasjonsark om klage på forvaltningsvedtak kan lastes ned fra www.fmbu.no – Miljø og klima – Klageskjema.

Med hilsen

Helge Nordby
fagsjef

Olav Thøger Haaverstad

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift. Dokumentet blir bare sendt elektronisk.

Kopi til:

Nes Sauavlslag			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Nes kommune	Rukkedalsvegen 46	3540	Nesbyen
Flå kommune	Sentrumsvegen 24	3539	Flå